

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer:

Medewerker	:	Suzanne Oude Voshaar
Team	:	Ruimte en Samenleving
Datum	:	28-2-2025
Portefeuillehouder	:	wethouder Judith Compagner

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Mandaat gemeente Nijmegen onderzoek Karakter</p> <p>☒ Informatiememo stand van zaken Karakter</p> <p>☒ Advies mbt onderzoek Karakter - Victor Advocaten</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ Wethouder Judith Compagner</p> <p>☒ Financiën</p>
<p>☒ Openbaar</p> <p>☐ Vertrouwelijk</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Mandaatbesluit Onderzoek Karakter</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. De controlebevoegdheden uit de Regeling Jeugdwet aan het college van gemeente Nijmegen te mandateren. Dit mandaat moet de mogelijkheid bieden tot ondermandateren aan een door Nijmegen aan te wijzen functionaris of onderzoeksbureau.
2. De bevoegdheid om te besluiten over een overeenkomst van opdracht met een onderzoeksbureau aan het college van de gemeente Nijmegen te mandateren. Dit mandaat moet de mogelijkheid bieden tot ondermandateren aan een door gemeente Nijmegen te wijzen functionaris of onderzoeksbureau.
3. De burgemeester een volmacht af te laten geven aan de burgemeester van Nijmegen om de overeenkomst met het onderzoeksbureau te ondertekenen, eventueel met de mogelijkheid tot een ondervolmacht aan een door gemeente Nijmegen aangewezen functionaris.

SAMENVATTING

Follow the Money berichtte op 16 november 2024 over zorgorganisatie Karakter onder de titel "Klokkenluider: grote jeugd-ggz instelling fraudeert met zorggeld". Deze berichtgeving riep tal van vragen op bij de regio's die Karakter hebben gecontracteerd. De zogenoemde K10-regio's zijn het Rijk van Nijmegen, Centraal Gelderland, Achterhoek, Rivierenland, Noordoost Brabant, JeugdFV, Noord Veluwe, Midden IJssel en Oost Veluwe, IJsselland en Twente (hierna: K10). Karakter heeft afstand genomen van de suggesties die in het artikel werden gedaan en heeft de gemeenten daarover geïnformeerd. De aantijgingen in het Follow the Money artikel worden serieus genomen. Uit een nadere analyse door RSJ IJsselland zijn er echter geen signalen gekomen die mogelijk zouden kunnen duiden op onrechtmatig handelen. Desondanks hechten we waarde aan een gedegen onderzoek. De bestuurders van de K10 gemeenten hebben ingestemd met het advies van K10 om op efficiënte wijze gezamenlijk een controle te starten om te onderzoeken of de ontvangen middelen uit de K10 regio's rechtmatig en doelmatig zijn besteed. Het college mandateert de gemeente Nijmegen de noodzakelijke bevoegdheden te geven om de controles correct te kunnen uitvoeren.

AANLEIDING

Follow the Money berichtte op 16 november 2024 over zorgorganisatie Karakter onder de titel "Klokkenluider: grote jeugd-ggz instelling fraudeert met zorggeld". Deze berichtgeving riep tal van vragen op bij de regio's die Karakter hebben gecontracteerd. De zogenoemde K10-regio's zijn het Rijk van Nijmegen, Centraal Gelderland, Achterhoek, Rivierenland, Noordoost Brabant, JeugdFV, Noord Veluwe, Midden IJssel en Oost Veluwe, IJsselland en Twente (hierna: K10). Hieronder vallen 91 gemeenten. Karakter heeft afstand genomen van de suggesties die in het artikel werden gedaan en heeft de gemeenten daarover geïnformeerd. In een reactie van 22 november 2024 ging Karakter in op punten die in het artikel van Follow the Money werden genoemd. Volgens de klokkenluiders zou sprake zijn van 'langdurige, structurele zorgfraude'. Dit uit zich o.a. in het declareren van zorg die niet geleverd was en het declareren van hoge tarieven.

In een bovenregionaal bestuurlijk overleg (d.d. 31 januari 2025) is het volgende voorgelegd:

- In te stemmen met opdrachtverlening aan onderzoeksbureau Houben;
- In te stemmen met de te nemen juridische stappen voor (onder)mandatering en dit zo snel mogelijk (bij voorkeur in de maand februari) te regelen in de eigen regio;
- In te stemmen met de verdeling van kosten per regio;
- In te stemmen met het organiseren van beantwoording van de vragen en eventueel gesprek (door regiovoerder) met FtM op verzoek van FtM.

De afvaardiging van het bovenregionale overleg hebben ingestemd met het advies van K10 om op efficiënte wijze gezamenlijk een controle te starten om te onderzoeken of de ontvangen middelen uit de K10 regio's rechtmatig en doelmatig zijn besteed. K10 heeft advies gevraagd over hoe dit onderzoek juridisch correct moet worden vorm gegeven. Daarnaast is een mandaat-, volmacht en machtigingsbesluit opgesteld, waarin de verschillende wensen van K10 zijn opgenomen.

BEOOGD RESULTAAT

Rechtmatigheid en doelmatigheid van de gedeclareerde jeugdhulp bij aanbieder Karakter te controleren.

KADER

Jeugdwet

Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland - inkoopvoorwaarden

ARGUMENTEN VOOR

1.1 De controles die de K10-gemeenten willen uitvoeren, volgen een oplopende mate van grondigheid en zijn vastgelegd in de Regeling Jeugdwet.

De controle bestaat uit een formele controle, materiële controle, detailcontrole en fraudeonderzoek. Voor een formele controle is alleen mandaat nodig. Voor de andere fases zijn zowel mandaat als een controleplan nodig. Zonder controleplannen kunnen rechtsmaatregelen in gevaar komen. Een extern onderzoeksbureau kan de opdracht krijgen om een controleplan op te stellen voor materiële of detailcontroles. Dit is geregeld in het mandaatbesluit.

1.2. De volgende juridische stappen moeten worden gezet om alle controles rechtmatig te laten plaatsvinden en Nijmegen de noodzakelijke bevoegdheden te geven om de controles correct uit te voeren.

- Keuze voor Nijmegen als accounthoudende regio.
 - Er is gekozen voor de gemeente Nijmegen, omdat deze gemeente is aangewezen als accounthoudende regio voor zorgaanbieder Karakter.
- Controle van bestaande bevoegdheden.
 - De colleges moeten controleren of zij al bevoegdheden op basis van de Regeling Jeugdwet hebben gedelegeerd of gemandateerd. Deze controle heeft plaatsgevonden. Gemeente Olst-Wijhe heeft geen mandaat richting Nijmegen afgegeven en ook geen taken gedelegeerd. Dit betekent dat de controlebevoegdheden gemandateerd dienen te worden.
- Mandatering van controlebevoegdheden

- De colleges van de K10-gemeenten moeten hun controlebevoegdheden uit de Regeling Jeugdwet mandateren aan het college van de gemeente Nijmegen, met de mogelijkheid tot ondermandateren. Dit is verwerkt in het bijgaande mandaatsbesluit.
- Mandatering van bevoegdheid voor overeenkomsten
 - De colleges van de K10-gemeenten moeten de bevoegdheid om te besluiten over een overeenkomst van opdracht met een onderzoeksbureau mandateren aan het college van de gemeente Nijmegen, met de mogelijkheid tot ondermandateren. Dit is verwerkt in het bijgaande mandaatsbesluit.
- Volmacht voor ondertekening
 - De burgemeesters van de K10-gemeenten moeten de burgemeester van Nijmegen een volmacht geven om de overeenkomst met het onderzoeksbureau te ondertekenen, eventueel met een ondervolmacht. Dit is verwerkt in het bijgaande mandaatsbesluit.
- Publicatie van het besluit.
 - Het gaat in dit geval niet om een algemeen mandaatbesluit (voor een onbepaalde groep), maar om een specifiek mandaatbesluit voor dit specifieke geval (Gemeente Nijmegen mandateren voor het coördineren van het onderzoek Karakter). Het mandaatbesluit is dus specifiek gericht tot de gemeente Nijmegen. Besluiten die gericht zijn tot een specifieke groep/persoon, worden volgens de Awb bekendgemaakt door toezending of uitreiking aan hen (3:41 Awb). Publiceren in het digitale gemeentebblad (overheid.nl) is dus in dit geval niet aan de orde.

1.3 Een gezamenlijk onderzoek betekent dat de kosten voor dit onderzoek verdeeld worden over meerdere gemeenten, waardoor de kosten lager uitvallen.

1.4 We voorkomen overbelasting van de zorgaanbieder door 1 onderzoek uit te laten voeren.

ARGUMENT TEGEN

3.1 De gemeente Nijmegen krijgt veel verantwoordelijkheid. Hoe wordt ervoor gezorgd dat alle gemeenten invloed houden op het proces?

De gemeenten plannen een gefaseerde controle. Dit biedt individuele gemeenten de kans om de controle op elk moment te stoppen. Gemeenten kunnen bijvoorbeeld stoppen als ze na een eerdere onderzoeksfase voldoende zekerheid hebben over het declaratiegedrag van Karakter. Het afnemen van het aantal gemeenten tijdens het fasegewijs uitvoeren van de controles heeft weinig effect op de positie van de K10-gemeenten als geheel of individuele gemeenten die verdere controles uitvoeren. De resultaten van correct uitgevoerde controles bepalen namelijk of individuele gemeenten rechtsmaatregelen, zoals terugvordering, kunnen treffen.

Het mandaat bevat duidelijke instructies (artikel 7), zoals:

- Het informeren van de individuele colleges van de K10-gemeenten over de uitkomsten van elke controlefase (formeel, materieel, detail, fraude).
- Het verkrijgen van schriftelijke goedkeuring van de individuele colleges om een volgende controlefase te starten.
- Het specificeren hoe Nijmegen functionarissen en derden, zoals een onderzoeksbureau, mag ondermandateren.

RISICO'S

Zie argument 3.1. Gemeente Nijmegen krijgt veel verantwoordelijkheid. Risico is dat er weinig zeggenschap is in de pool van 91 gemeenten.

Daar tegenover staat dat de lasten voor het onderzoek gezamenlijk over 91 gemeenten gedeeld worden, waardoor een kleine financiële bijdrage nodig is. Zelfstandig of regionaal een dusdanig onderzoek uit laten voeren is hierdoor financieel onaantrekkelijk.

FINANCIËN

Op 31 januari 2025 hebben de bestuurders van de K10-gemeenten ingestemd met het advies om Bureau Houben Consultancy BV het onderzoek te laten uitvoeren. Het onderzoek bestaat uit twee fases: fase 1 kost € 36.784 en omvat het formuleren van risico's, onderzoeksdoelen en het kiezen van controlemiddelen. Fase 2 wordt geschat op € 91.960 en betreft vervolgstappen zoals materiële controles indien fase 1 onvoldoende zekerheid biedt. Mr. dr. T.H.G. Robbe levert juridisch advies voor € 5.058. Deze kosten

worden verdeeld over de 10 regio's, waarbij Nijmegen de facturen medio 2025 verstuurt. De kosten per regio bedragen € 13.380, gebaseerd op de verdeelsleutel van de regio's.

Voor gemeente Olst-Wijhe betekent dit een bedrag van € 1.402. Deze kosten worden betaald vanuit de post Uitvoeringskosten Jeugd, waar voldoende dekking is voor het gevraagde bedrag.

DUURZAAMHEID

n.v.t.

PARTICIPATIE

n.v.t.

COMMUNICATIE

Na akkoord en tekenen van het mandaatbesluit wordt het mandaatbesluit gedeeld met het RSJ IJsselland. Het RSJ zorgt dat de mandaatbesluiten van alle 11 gemeenten aan de gemeente Nijmegen wordt aangeboden. De gemeente Nijmegen kan dan handelen namens de K10.

PLANNING EN UITVOERING

4 maart 2025 moeten de mandaatbesluiten gedeeld worden met RSJ IJsselland.